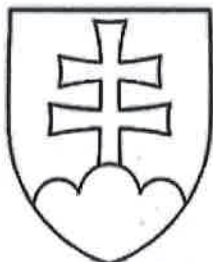

Číslo spisu:

Bratislava

RÚVZBA/OHVBPKV/4753/21791/2024

17.09.2024

ROZHODNUTIE

Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave

Popis konania / Účastníci konania

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave ako vecne a miestne príslušný orgán podľa § 21 ods. 1 písm. b) a § 23 ods. 2 písm. c) zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 152/1995 Z. z.“) v spojení s § 3 ods. 1 písm. c) a prílohou č. 1 bodom 1 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa § 28 ods. 4 písm. g) zákona č. 152/1995 Z. z., ako aj § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) takto rozhodol:

Výrok

Účastníkovi konania – B.A.A.B. s.r.o., Zámocká 5, 811 01 Bratislava, IČO: 43 784 402 sa podľa § 28 ods. 4 písm. g) zákona č. 152/1995 Z. z. ukladá pokuta vo výške 1 200,- eur za porušenie zákona č. 152/1995 Z. z., ktoré spočíva v tom, že účastník konania sťažil výkon úradnej kontroly potravín tým, že nespolupracoval s orgánom úradnej kontroly potravín a na výzvu správneho orgánu nedoložil požadované doklady k došetreniu informatívneho oznámenia RASFF č. 2024.0481, týkajúceho sa presiahnutia maximálneho limitu pre polycyklické aromatické uhľovodíky (PAU) vo výživovom doplnku - vitamir Spirulina, 60 tbl., EAN kód: 4660011215617, šarža: 0030523, DMT: 30/04/2025, výrobca: Ooo Kvadrat-S, 115230 Moskva, Rusko. V predmetnom výživovom doplnku bola laboratórnou analýzou nameraná hodnota pre PAU $60,95 \pm 7,20$ $\mu\text{g}/\text{kg}$. Podľa Prílohy I, bodu 5.1.16 Nariadenia Komisie (EÚ) 2023/915 z 25. apríla 2023 o maximálnych limitoch pre niektoré kontaminanty v potravinách, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1881/2006 v platnom znení (ďalej len „nariadenie 2023/915“) je maximálny limit sumy benzo(a)yrénu, benz(a)antracénu, benzo(b)fluoranténu a chryzénu vo výživových doplnkoch obsahujúcich

látky rastlinného pôvodu a prípravky z nich 50,0 µg/kg. Podľa podpornej dokumentácie bol predmetný nevyhovujúci výživový doplnok dodaný aj na územie Slovenskej republiky spoločnosťou B.A.A.B s.r.o., Zámocká 5, 811 01 Bratislava, IČO: 43 784 402 (ďalej len „spoločnosť B.A.A.B s.r.o.“).

Na základe uvedených skutočností bol účastník konania vyzvaný listom č. RÚVZBA/OHVBPKEV/4753/5267/2024 zo dňa 22.02.2024 na predloženie požadovaných dokladov, potrebných k došetreniu predmetného informatívneho oznámenia (z hľadiska vysledovateľnosti predmetného výrobku doklady o nadobudnutí výrobku (dodacie listy resp. faktúry) a faktúry resp. iné doklady o distribúcii výrobku, vrátane zoznamu odberateľov výrobku (aj mimo územia SR); údaje o množstve výrobku, ktoré je na sklade spoločnosti B.A.A.B s.r.o.; v prípade, že už bol výrobok stiahnutý z trhu v SR, doklady o jeho vrátení dodávateľovi resp. bezpečnej likvidácii; informáciu, či bola spoločnosť B.A.A.B s.r.o. od dodávateľa informovaná o nevyhovujúcom výrobku; doklad o zabezpečení informácie pre zákazníkov o možnosti vrátenia uvedeného výrobku; rozhodnutie orgánu verejného zdravotníctva k uvedeniu priestorov skladu/predajne výživových doplnkov do prevádzky; vyjadrenie účastníka konania k uvedeným skutočnostiam) v termíne do 10 dní od doručenia výzvy. Výzva bola účastníkovi konania doručená dňa 15.03.2024. Účastník konania v stanovenom termíne požadované doklady nedoložil. Podľa výpisu zo živnostenského registra bolo zistené, že účastník konania má prevádzku na adrese Zámocká 5 v Bratislave. Zároveň sa na uvedenej adrese nachádza aj sídlo spoločnosti B.A.A.B s.r.o.. Dňa 13.05.2024 bola vykonaná kontrola na adrese Zámocká 5 v Bratislave, počas ktorej bolo zistené, že na uvedenej adrese sa nachádza polyfunkčný objekt, vrátane kancelárskych priestorov. Do priestorov budovy nebol pracovníckam Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave umožnený vstup. Pri vstupe do budovy nebolo označené sídlo spoločnosti B.A.A.B s.r.o., ani žiadna jej prevádzka. Pracovníčka inej spoločnosti, ktorá sa na predmetnej adrese počas kontroly nachádzala, uviedla, že nemá vedomosť o prevádzke spoločnosti B.A.A.B s.r.o., ani o tom, že by v priestoroch predmetnej budovy mala spoločnosť B.A.A.B s.r.o. sídlo. Na základe uvedeného nebolo možné predmetné oznámenie došetriť na mieste. Účastník konania na výzvu správneho konania nereagoval a požadované doklady do vydania tohto rozhodnutia nedoložil.

Nakoľko účastník konania nespolupracoval s orgánom úradnej kontroly potravín a nepredložil po výzve správne orgánu v stanovenom termíne potrebné doklady, dopustil sa správneho deliktu podľa § 28 ods. 4 písm. g) zákona č. 152/1995 Z. z..

Účastník konania je povinný pokutu uhradiť do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave, č. účtu: SK93 8180 0000 0070 0013 8722 v Štátnej pokladnici, variabilný symbol: 30475324.

Odôvodnenie

Dňa 20.02.2024 bolo z Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky na Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave doručené Rýchlym výstražným systémom pre potraviny a krmivá (RASFF) informatívne oznámenie Lotyšska č. 2024.0481, týkajúce sa presiahnutia maximálneho limitu pre polycyklické aromatické uhľovodíky (PAU) vo výživovom doplnku – vitamir Spirulina, 60 tbl., EAN kód: 4660011215617, šarža: 0030523, DMT: 30/04/2025, výrobca: Ooo Kvadrat-S, 115230 Moskva, Rusko. V predmetnom výživovom doplnku bola laboratórnou analýzou nameraná

hodnota pre PAU $60,95 \pm 7,20$ $\mu\text{g}/\text{kg}$. Podľa Prílohy I, bodu 5.1.16 nariadenia 2023/915 je maximálny limit sumy benzo(a)yrénu, benz(a)antracénu, benzo(b)fluoranténu a chryzénu vo výživových doplnkoch obsahujúcich látky rastlinného pôvodu a prípravky z nich $50,0$ $\mu\text{g}/\text{kg}$. Podľa podpornej dokumentácie bol predmetný nevyhovujúci výživový doplnok dodaný aj na územie Slovenskej republiky spoločnosťou B.A.A.B. s.r.o., Zámocká 5, 811 01 Bratislava, IČO: 43 784 402.

Na základe uvedených skutočností bol účastník konania vyzvaný listom č. RÚVZBA/OHVBPKV/4753/5267/2024 zo dňa 22.02.2024 na predloženie požadovaných dokladov, potrebných k došetreniu predmetného informatívneho oznámenia (z hľadiska vysledovateľnosti predmetného výrobku doklady o nadobudnutí výrobku (dodacie listy resp. faktúry) a faktúry resp. iné doklady o distribúcii výrobku, vrátane zoznamu odberateľov výrobku (aj mimo územia SR); údaje o množstve výrobku, ktoré je na sklade spoločnosti B.A.A.B s.r.o.; v prípade, že už bol výrobok stiahnutý z trhu v SR, doklady o jeho vrátení dodávateľovi resp. bezpečnej likvidácii; informáciu, či bola spoločnosť B.A.A.B s.r.o. od dodávateľa informovaná o nevyhovujúcom výrobku; doklad o zabezpečení informácie pre zákazníkov o možnosti vrátenia uvedeného výrobku; rozhodnutie orgánu verejného zdravotníctva k uvedeniu priestorov skladu/predajne výživových doplnkov do prevádzky; vyjadrenie účastníka konania k uvedeným skutočnostiam) v termíne do 10 dní od doručenia výzvy. Výzva bola účastníkovi konania doručená dňa 15.03.2024. Účastník konania v stanovenom termíne požadované doklady nedoložil. Podľa výpisu zo živnostenského registra bolo zistené, že účastník konania má prevádzku na adrese Zámocká 5 v Bratislave. Zároveň sa na uvedenej adrese nachádza aj sídlo spoločnosti B.A.A.B s.r.o.. Dňa 13.05.2024 bola vykonaná kontrola na adrese Zámocká 5 v Bratislave, počas ktorej bolo zistené, že na uvedenej adrese sa nachádza polyfunkčný objekt, vrátane kancelárskych priestorov. Do priestorov budovy nebol pracovníckam Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave umožnený vstup. Pri vstupe do budovy nebolo označené sídlo spoločnosti B.A.A.B s.r.o., ani žiadna jej prevádzka. Pracovníčka inej spoločnosti, ktorá sa na predmetnej adrese počas kontroly nachádzala, uviedla, že nemá vedomosť o prevádzke spoločnosti B.A.A.B s.r.o., ani o tom, že by v priestoroch predmetnej budovy mala spoločnosť B.A.A.B s.r.o. sídlo. Na základe uvedeného nebolo možné predmetné oznámenie došetriť na mieste. Účastník konania na výzvu správneho konania nereagoval a požadované doklady do vydania tohto rozhodnutia nedoložil.

Nakoľko účastník konania nespolupracoval s orgánom úradnej kontroly potravín a nepredložil po výzve správne orgánu v stanovenom termíne potrebné doklady, dopustil sa správneho deliktu podľa § 28 ods. 4 písm. g) zákona č. 152/1995 Z. z..

Podľa § 23 ods. 2 písm. c) zákona č. 152/1995 Z. z. orgány verejného zdravotníctva vykonávajú úradnú kontrolu potravín – výživových doplnkov, materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, počiatočnej dojčenskej výživy, následnej dojčenskej výživy, potravín spracovaných na báze obilnín, detských potravín, potravín na osobitné lekárske účely a potravín ako celkovú náhradu stravy na účely regulácie hmotnosti.

Podľa § 20 ods. 8 písm. b) zákona č. 152/1995 Z. z. zamestnanci orgánov úradnej kontroly potravín vykonávajú úradné kontroly potravín sú pri výkone kontroly oprávnení požadovať od prevádzkovateľov vysvetlenie, informácie, údaje, doklady a iné písomnosti potrebné na výkon kontroly a nazeráť do nich a vyhotovovať z nich kópie alebo výpisy ako aj vyhotovovať fotografickú dokumentáciu, ak to považujú za potrebné; ak sú tieto súčasťou

obchodného tajomstva, sú zamestnanci orgánov úradnej kontroly potravín povinní o týchto skutočnostiach zachovávať mlčanlivosť.

Podľa § 28 ods. 4 písm. g) zákona č. 152/1995 Z. z. orgán úradnej kontroly potravín uloží právnickej osobe alebo fyzickej osobe podnikateľovi pokutu od 1 000 eur do 500 000 eur, ak v rozpore s týmto zákonom alebo osobitnými predpismi sťažuje alebo marí výkon úradnej kontroly potravín tým, že zamestnancom orgánu úradnej kontroly bráni vykonávať činnosti uvedené v § 18 až 20 alebo v určenej lehote nevykoná nimi uložené opatrenia, alebo nedodržiava záväzné pokyny orgánov úradnej kontroly, nezabezpečí stiahnutie potravín z obehu, ktoré nesplňajú požiadavky tohto zákona alebo osobitných predpisov a nespolupracuje s orgánom úradnej kontroly potravín.

Pred vydaním tohto rozhodnutia bolo účastníkovi konania listom č. RÚVZBA/OHVBPKV/4753/15308/2024 zo dňa 10.06.2024 zaslané oznámenie o začatí správneho konania vo veci uloženia pokuty podľa § 28 ods. 4 písm. g) zákona č. 152/1995 Z. z., v ktorom bol zároveň účastník konania vyzvaný, aby sa v termíne do 10 dní od doručenia výzvy k uvedenému písomne vyjadril. Účastníkovi konania bolo predmetné oznámenie doručené dňa 04.07.2024. Účastník konania túto možnosť nevyužil a k uvedenému sa písomne nevyjadril.

Je nepochybné, že k porušeniu zákona č. 152/1995 Z. z. došlo, nakoľko účastník konania nedoložil požadované doklady, a tým sťažil výkon úradnej kontroly potravín. Doručené informatívne oznámenie RASFF č. 2024.0481, týkajúce sa presiahnutia maximálneho limitu pre PAU vo výživovom doplnku - vitamir Spirulina, 60 tbl., EAN kód: 4660011215617, šarža: 0030523, DMT: 30/04/2025, výrobca: Ooo Kvadrat-S, 115230 Moskva, Rusko, ktorý bol dodaný aj na územie SR spoločnosťou B.A.A.B s.r.o., bolo potrebné v záujme ochrany verejného zdravia riadne prešetriť v súlade s požiadavkami platných právnych predpisov.

Polycyklické aromatické uhľovodíky (PAU) sa z hľadiska chemickej štruktúry skladajú z benzénových jadier, ktoré sú navzájom prepojené spoločnými atómami uhlíka. Sú to chemické látky, ktoré vznikajú počas silného ohrevu a počas spaľovania organických zlúčenín za obmedzeného prístupu kyslíka pri teplotách 500 až 900 °C. Podľa mnohých štúdií a pokusoch na zvieratách bolo zistené, že ide o karcinogénne látky. Najväčším zdrojom PAU pre človeka – nefajčiara sú potraviny. Najvyšší výskyt je v grilovaných a údených výrobkoch, v tukoch a olejoch, v sušenom ovocí, v cereáliách, v čerstvom ovocí a zelenine a v nepatrných množstvách aj v nealkoholických nápojoch, káve, mlieku a v čaji. Najvyššie koncentrácie PAU a im podobných zlúčenín boli zistené v potravinách dopestovaných v blízkosti veľkých priemyselných tovární, alebo u potravín, ktoré boli pražené, grilované, údené, alebo inak tepelne opracované pri veľmi vysokých teplotách. Vzhľadom k tomu, že ide o karcinogénne látky, boli pre ne stanovené maximálne limity v potravinách.

Konzumáciou potravín, vrátane výživových doplnkov s presiahnutou hodnotou PAU, sa môže u konzumenta prejavíť vznik nádorových ochorení. Tieto chemické zlúčeniny dokážu meniť štruktúru DNA, a tým vyvolať zmenu v genetických informáciách. U postihnutých jedincov, obzvlášť u tých, ktorí sú vystavení dlhodobému pôsobeniu týchto látok, môžu vyvolať závažné onkologické ochorenia. Ak sa zlúčeniny PAU dostanú do organizmu človeka, reagujú s ich štruktúrou, pričom vznikajú látky nazývané epoxidy a dilepoxidy, ktoré sa viažu na DNA a následne ju menia. Tento proces je prvotnou príčinou vzniku rakoviny.

Absolútne odstránenie PAU z potravinárskych produktov nie je možné, ale správnou voľbou technologických postupov a ich dodržiavaním, uplatňovaním zásad správnej výroby, hygienickej, poľnohospodárskej, resp. veterinárnej praxe sa dá prítomnosť týchto zdraviu škodlivých látok v potravinách obmedziť na minimum.

Základným cieľom všeobecných a osobitných hygienických predpisov je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa, pokiaľ ide o bezpečnosť potravín. Na jej zabezpečenie od miesta prvovýroby až po uvedenie na trh alebo vývoz, je potrebný integrovaný prístup. Každý prevádzkovateľ potravinárskeho podniku v rámci potravinového reťazca by mal zabezpečiť, aby nebola ohrozená bezpečnosť potravín. Jednou z najdôležitejších povinností prevádzkovateľa z hľadiska ochrany verejného zdravia je zabezpečenie zdravotnej neškodnosti predávaných výrobkov.

Vysledovateľnosť výrobkov by mala byť zaručená vo všetkých fázach, aby tak bola uľahčená kontrola, stiahnutie chybných výrobkov, informovanosť spotrebiteľa a adresná zodpovednosť. Podnikateľské subjekty by mali byť schopné aspoň identifikovať podniky, z ktorých a do ktorých boli výrobky dodané. Je nevyhnutné zaviesť postupy na prijímanie bezpečnostných opatrení v situáciách, keď je pravdepodobné, že výrobok predstavuje vážne riziko pre zdravie ľudí. Pri distribúcii a predaji výrobkov je potrebné zabezpečiť nepretržité monitorovanie bezpečnosti výrobkov, čo hrá dôležitú úlohu v prevencii potenciálnych zdravotných rizík pre občanov, taktiež je nevyhnutné zabezpečovať vysokú úroveň ochrany ľudského života a zdravia. Vzhľadom na uvedené je nevyhnutné, aby bola zabezpečená vysledovateľnosť výrobkov vo všetkých stupňoch. Štátny orgán nevyhnutne prijíma opatrenia zamerané na zabezpečenie toho, že nebezpečné výrobky nebudú umiestňované na trh a následne na zabezpečenie ochrany zdravia ľudí.

Pri určení výšky tejto pokuty sa prihliadalo na mieru porušenia zákona č. 152/1995 Z. z., nakoľko účastník konania sťažil výkon úradnej kontroly potravín tým, že nedoložil požadované doklady potrebné pre výkon kontroly a nespolupracoval s orgánom úradnej kontroly potravín.

Súčasne správny orgán pri určení výšky pokuty prihliadal na rozsah nedostatkov, ako aj na fakt, že účastník konania bol na povinnosť predloženia požadovaných dokladov vyzvaný listom č. RÚVZBA/OHVBPKEV/4753/5267/2024 zo dňa 22.02.2024, doručeným dňa 15.03.2024 a následne bol oboznámený listom č. RÚVZBA/OHVBPKEV/4753/15308/2024 zo dňa 10.06.2024 o začatí správneho konania vo veci uloženia pokuty podľa § 28 ods. 4 písm. g) zákona č. 152/1995 Z. z., doručeným dňa 04.07.2024. Napriek tomu, že obidva listy boli účastníkovi konania riadne doručené, nepredložil do času vydania tohto rozhodnutia požadované doklady a na doručené listy nereagoval.

S prihliadnutím na rozsah nedostatkov ako aj na skutočnosť, že rozsah pokuty podľa § 28 ods. 4 písm. g) zákona č. 152/1995 Z. z. je od 1 000 eur do 500 000 eur, je výška uloženej pokuty primeraná.

Pokuta je príjmom štátneho rozpočtu.

Na základe uvedených skutočností a v záujme ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia bolo potrebné rozhodnúť tak, ako sa uvádza vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podľa § 53 a § 54 správneho poriadku podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave, ktorý rozhodnutie vydal.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom podľa tretej časti Správneho súdneho poriadku po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Mgr. Eva Fitzová, MPH
regionálna hygienička

Doručuje sa
B.A.A.B. s.r.o.
Zámocká 5
811 01 Bratislava